

ad A. dets Sprog; det trængte til en *Skueplads*, hvor Folket kunde se sig selv i levende Spejl.

Og ligesom hans Værk lever den Dag i Dag og gennem sine Typer levendegør hans Tid og kaster Lys over vor egen, saaledes har hans Eksempel levet og virket ned gennem Tiderne. Slægt efter Slægt er hans Arv blevet løftet, Slægt efter Slægt, lige ned til vore Dage, har Digterne lagt Sten til hans Hus. Der findes ingen Literaturperiode herhjemme, hvor ikke Teatret har spillet en fremragende Rolle. *Digterne har støttet Teatret, Teatret Digterne*, i stadig Vekselvirkning. Det har bestandig været Digternes Maal at erobre Scenen, fordi de ad den Vej lettest fik det store Publikum i Tale. Og da den danske Nation altid har vist særlige, undertiden udmærkede Anlæg for Skuespilkunst, er Digterens Kunstværk gennem Skuespillernes Fremstilling ofte blevet fornyet og beriget paa en saadan Maade, at Teatret, ved Samarbejdet mellem de to Kunster, er blevet det Sted, hvor Tidsalderens fineste Kultur har fundet sit mest levende Udtryk (den Holbergske, Heibergske, Ibsenske Periode). Den danske Scene har staaet saa højt i kunstnerisk Udvikling, at udenlandske Kapaciteter har omtalt den med den største Anerkendelse (Laube i 50erne, Richter i den allernyeste Tid). Og den har bestandig af Nationen selv været omfattet med en Kærlighed, der har givet sig de varmeste Udtryk. „Folket rejste dette Hus for den danske Skueplads“, staa der over den nuværende Bygning. „Ej blot til Lyst“ er den danske Opfattelse af Teatrets Mission. Og alle Malerierne, Statuerne og Legaterne, som efterhaanden ere blevne Teatrets Eje, ere lige saa mange Beviser for det danske Folks Trang til at hædre og støtte Teatrets Kunst.

som Musik-
institution.

Til denne hører ogsaa, om end i anden Række, *Musiken*. Ogsaa i denne Kunstarts Tjeneste har Teatrets kulturelle Arbejde været stort. Mange danske dramatiske Musikværker vilde neppe nogensinde have set Lyset, hvis ikke Statsteatret havde bestaaet. Og det skyldes ogsaa udelukkende denne Institution, at *den danske Ballet*, der i sin poetiske Nationalejendommelighed er enestaaende i Verden, har kunnet udfolde sig saa kraftigt og holde sig saa frisk.

Følgerne af
National-
teatrets
Ophævelse.

1)kunstnerisk e.

— Tænk man sig nu, at *Nationalteatret ophæves*, og at Staten saaledes lader den dramatiske Kunst sejle sin egen Sø, er det klart, at Staten samtidig giver slip paa et meget virksomt Middel til at løse den Opgave, der baade moralsk og politisk set er den vigtigste af alle, nemlig at højne Folkets aandelige Niveau. God Kunst er en af de ypperste Kilder for Menneskekundskab, og Menneskekundskab er i alle Livets Forhold et uundværligt Gode. Hvor mange Mennesker har ikke i deres Ungdom følt Teatrets vækkende Indflydelse og har ikke ad denne Vej modtaget uforglemmelige Indtryk, der bestandig leve som rige og varme Minder i deres Sind.

Men — kunde der spørges — er denne Teatrets kulturelle Betydning nu ogsaa betinget af Statens Subvention som nødvendig Forudsætning? Der findes Lande (*Holland, England, Italien*), hvor Teatret saa godt som udelukkende drives paa privat Initiativ. Hvad Holland angaar — der som Danmark er et lille Land, og som derfor afgiver det paalideligste Materiale til en Sammenligning — er det imidlertid vitterligt, at ligesom den dramatiske Digtning her kun har naaet ringe Udvikling, staa ogsaa den hollandske Skuespilkunst meget lavt (Farcer, delvis Cirkusforestillinger). I Italien og England er Forholdet som oftest dette, at dels de vagabonderende Truper (Italien), dels de faste Theatre (England) styres af Skuespillere, og at Driften, i nøje Sammenhæng hermed, baseres paa *Stjernespil* af en eller anden Art, hvor den fulde og fine kunstneriske Helhedsvirkning gaar tabt under en enkelt Skuespillers Højtryk, fordi de Mange skal sættes i Skygge af denne Ene. At de engelske Theatre fortrinsvis byde paa Øjenlyst og Sensation og kun undtagelsesvis paa god Kunst, er bekendt nok. Og selv om en enkelt Trup — som det ofte er Tilfælde i Italien — formaar at præstere en Forestilling, der er kunstnerisk vellykket i sin Helhed, saa er det kun et Tidsspørgsmaal eller et